

Noc Świętojańska



AUTOR

Włodzimierz Tetmajer, jeden z czołowych przedstawicieli malarstwa Młodej Polski. Jego twórczość mieści się w latach 1890- 1914.



TECHNIKA

Obraz powstał w 1904 roku, namalowany został farbami olejnymi na płótnie. Wymiary: 92 cm x 148 cm.



GDZIE

Obraz zobaczysz w Muzeum Okręgowym w Lesznie.



POJĘCIA

Noc świętojańska – najkrótsza noc w roku, noc przed dniem św. Jana (24 czerwca), pierwszy dzień lata.

Sobótka – ognisko rozpalone w noc świętojańską

Żagiew – płonący kawałek drzewa

Wigilia – wieczór przed świętem



OPIS

Wizerunek gromady dzieci pod opieką kobiety zgromadzonych w nocy przy ognisku na polu. W oddali widać rozpalone ogniska – sobótki. Na obrazie przedstawiona została rodzina malarza, żona Anna, syn Kazio oraz córka

Jadwisia. Chłopiec po prawej stronie, zwrócony plecami do reszty osób to syn, Kazio. Trzyma on w ręku płonący kawałek drewna. Stojąca wraz z dziewczynką, ubrana w regionalny strój kobieta to żona malarza – Anna z córką Jadwisią.

Chłopiec żagwią, czyli płonącym kawałkiem drewna kreśli linie chroniące pole od złych mocy i nieurodzaju. Przez wieki zachował się w obrzędach zwyczaj tak zwanego żywego ognia – pierwszego corocznie palonego na początku lata. We wsiach wygaszano wszystkie paleniska, a w oddaleniu od domostw, na leśnej polanie lub wzgórzu, rozpalano ogień, pocierając o siebie dwa kawałki drewna: brzozę i jesion. Żagwiami (płonącymi kawałkami drzewa) błogosławiono pola, czasami zaznaczano nimi linie otaczające uprawy, chroniąc je przed złą mocą, katastrofami, nieurodzajem. Obiegano pola z płonącymi pochodniami.

Możemy domyślić się, że malarz zatrzymał w ten sposób wspomnienie tradycji świętowania wigilii świętego Jana Chrzciciela w ukochanych przez siebie Bronowicach pod Krakowem.